

**ANEM FENT AMB MOLT DE TACTE,
¡QUIN REMEI!**

MARIA VILANOVA I VILA-ABADAL

«Vés amb molt de tacte i no perdís els estreps», em diuen a casa cada vegada que he d'anar a l'ajuntament a fer-los saber que m'han cobrat dues vegades el mateix tribut de les escombraries. I això passa cada trimestre, que ja se sap que les mans de reis (entengui's: les dels manaires) són molt llargues i apleguen allà on volen. I si ens fan pagar el mateix tants cops, aviat ens quedarem sense tocar-ne de calents i aleshores, ¡pla! que passarem la mà per la paret. I no serà perquè tinguem la mà foradada. ~ I sembla que els funcionaris no s'hi veuen gaire, perquè, com em deia l'àvia, ja sabem que, qui perd la vista, cobra el palpar, i aquests amb una mà et fan moixaines i amb l'altra et rapen. Bé, moixaines, moixaines, poques ens fan, als ciutadans; només quan vénen les eleccions ens passen el palmell per l'esquena i ens demanen que els allarguem la mà, i, quan ho fem, els falta temps, quan han guanyat, per a prendre'ns el braç. Aleshores es renten les mans, com Ponç Pilat, de les promeses fetes perquè, com que qui té la mà a l'aixeta la roda al seu gust, saben de sobres que el que no es paga amb berenades es paga amb besades, que sempre surt molt més barat. ~ I, parlant de besades i petons, els de casa sempre em repeteixen: «Vés amb molt de tacte i sigues un cavaller». Jo, si volen que els digui la veritat no entenc per què m'ho diuen, ja

que els petons tot l'any són bons, i el primer petó és el primer graó, i com que dama besada és dona guanyada i, ¿per què no dir-ho?, és dona tocada, jo m'arrisco, encara que tinc molt present que sovint «en arribar, un petó, i en marxar, un cop de bastó». ¡Sort que no em dic <Pere>; si no, la dona em tocaria el darrere! És clar que, si em digués així, tal vegada sentiria: «Mare, en Pere em toca; toca'm, Pere, ara que la mare no ho veu...» Però jo no vull ser com l'ànima d'en Garibai, que no tocava de peus a terra. I ho dic perquè sé de sobres que els tocaments de mans de fembra són a l'home lligams mortals, i jo, abans de triar, n'he d'estar molt segur, que tots sabem que les mans toquen merda i les mans toquen or i no voldria ficar la mà on hi ha l'escurçó ajocat. I com que la mateixa mà que renta la cara, calça el peu, no voldria encaterinar-me de ningú a qui haguessin de dir: «Vés, vés, que estàs més tocada que la fulla del <te higibus>», que jo soc molt tocat i posat per a anar amb segons quines companyies, i, com que no soc tan lleig com en Simàs, que la barba li tocava el nas, no em mereixo que a la tómbola de l'amor em toqui qui toqui, ¡i ca!, que encara vull i puc triar, ¡no et fot! ~ «Vés amb molt de tacte i no facis anar la llengua més del compte», per allò de que la mà feix el cos, però la llengua arriba a l'os. I m'insisteixin contínuament que tingui les mans quietes i la llengua al cul. Tenen raó els de casa, però és que n'hi ha que són de miris i no em toquis, com la tia Farrenca, que tot el que toca, trenca, però no se li pot dir perquè té la pell molt fina. I, encara que, tan prima té la pell el jove com el vell, de moment, a mi, no m'afecta gaire, ja que qui es vesteix al revés no el toquen les bruixes, i jo soc d'aquells a qui no agrada que l'etiqueta de la samarreta els fregui el clatell; així, doncs, sempre me la poso amb la part de dintre per fora. I també hi ha vegades que la camisa (no l'e-

tiqueta) no em toca la pell, sobretot quan sento dir que el mal que es fa vell es deixa amb la pell, i jo, que tinc unes mans tan fines i tan blanques que no ofenen, no voldria que fos veritat allò que tot muda i la pell s'arruga. I per això m'afanyo a abrigar-me bé la pell i soc ben net de clatell. ~ «Vés amb molt de tacte i no diguis <blat> fins que sigui al sac», una altra de les lliçons familiars. I prou que sé que sovint tenim la vista als dits i els fem córrer, però quan arribem a la peça desitjada, aquesta se'ns esmuny perquè ens passa com a l'escopeta de l'Arnau, que si tira, no trau, i si trau no toca, i si toca no mata, i si mata ressusciten. I també m'he adonat que, quan hem de menester foc i amb el dit el cerquem, no sempre el trobem ni el toquem, perquè com vedell i anyell que per l'abril hi deixen la pell, així es fonen els nostres somnis, com fa la sopa de la mà a la boca. I nosaltres ja podem anar amb molt de tacte, que la resposta massa cops és «toca, Toni, que el portal t'espera» i has de tocar el pirandó amb les mans buides i sense haver tocat ni pilota ni sac de blat, ni haver-lo lligat ni palpat ni tastat ni res de res. ~ ¿I saben què els dic? ¡Doncs que estic tip d'anar fent amb molt de tacte! Però ¿que no s'adonen, que és una contradicció? Si vaig amb tant de compte com em sermonegen, no em puc servir del tacte, perquè, pel que sembla, tocar és pecar. Però sense tacte no sento ni fred ni calor quan fico els dits dins del cubell per a saber si l'aigua és tèbia, no puc distingir si el teixit és de seda o de vellut, no puc endevinar si una donzella es deixa besar i comença a relliscar, no puc sentir l'espasa d'en Bertomeu, que no talla el que toca però talla el que veu, i jo ja m'he atipat d'anar amb tanta cautela, ¡sí, senyor! D'ara endavant penso tocar-ho tot, amb les mans, amb els peus, amb la llengua, amb la pell, amb el cos sencer, que qui les sap tocar, les fa repicar i vull fer com el pare Bastard, que mentre toca-

ven hores, mai no se li feia tard, i no parlo només de campanes... I és que si vols saber qui és Toneta, toca-li la butxaqueta, i he de confessar que em moro per una figa verda i una mossa d'hostal que, palpant, maduren, i no els hi fa mal. ~ Ja és hora, ¿no els sembla?, que a la meva edat (que ja va tocant la tercera) faci meu allò de que «per on se vullga tocar, es toca», i qui allarga les mans allarga el morro, i tant se val si no es toquen ni quarts ni hores, que per palpar poc seny ens cal amuntegar. I, a mi, ja m'ha arribat el moment en què «anar fent amb molt de tacte» es converteixi en «fer anar molt el tacte». Al capdavall, només es un canvi d'ordre de mots i poca cosa més.